

Võru Gümnaasiumi õpilase hindamise tingimused ja kord

Võru Gümnaasiumi õpilase hindamise tingimuste ja korra eesmärk on motiveerida õpilast, toetada tema arengut ning anda efektiivset tagasisidet nii õppeprotsessi vältel kui ka järel. Õpilase teadmiste ja oskuste hindamise aluseks on „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus” (PGS; RT I, 22.01.2018, 3) ja „Gümnaasiumi riiklik õppekava” (RT I, 14.02.2018, 9). Kooli õppekavas tuuakse ära eelkõige need hindamist puudutavad kokkulepped, mis täpsustavad või täiendavad riiklikke nõudeid.

1. HINDAMISEL KASUTATAVAD HINDED JA MÄRKED

- 1.1. Võru Gümnaasium rakendab hindamisel eristavat (viiepallisüsteem) ja mitteeristavat (arvestatud-mittearvestatud) hindamissüsteemi.
- 1.2. Õppes hinnatakse vaadeldava õppeperioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust:
 - 1.2.1. hindegaga „5” (väga hea), kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - 1.2.2. hindegaga „4” (hea), kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 1.2.3. hindegaga „3” (rahuldav), kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
 - 1.2.4. hindegaga „2” (puudulik), kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
 - 1.2.5. hindegaga „1” (nõrk), kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub;
 - 1.2.6. hinnanguga „AR” (arvestatud), kui saavutatud õpitulemused vastavad õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kusjuures esineda võib mõningaid puudusi ja vigu;
 - 1.2.7. hinnanguga „MA” (mittearvestatud), kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi.
- 1.3. Kui viiepallisüsteemis kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, siis lähtutakse hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel põhimõttest, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.
- 1.4. Õpitulemuste piisavat saavutamist märgivad hinded „3”, „4”, „5” ja hinnang „AR”, õpitulemuste mittesaavutamist märgivad mitterahuldavad hinded „1”, „2” ja mitterahuldav hinnang „MA”.
- 1.5. Õppekava põhi- ja suunaainete kursusi hinnatakse kokkuvõtvalt, kasutades üldjuhul eristavat hindamissüsteemi (v.a uurimistöö alused ja õpioskuste kursus), valikkursusi hinnatakse üldjuhul mitteeristava hindamissüsteemi alusel (v.a A1-A2-keeleoskustasemel võõrkeel). Mitteeristavat hindamist võib rakendada ka kõikide põhi- ja suunaainete kursuste sees osa õpiülesannete hindamiseks ja tagasiside andmiseks.
- 1.6. Õppeinfosüsteemis Stuudium (edaspidi *Stuudium*) kasutatakse hindamisel ka märget “0” - sooritamata töö hinne või sooritamata töö(de) tõttu välja panemata kursusehinne.

2. HINDAMISE KORRALDUS

- 2.1. Õpilaste hindamiseks kasutatavate tööde vormid ja tööde läbiviimise põhimõtted:
 - 2.1.1. **Tunnikontroll** on lühitöö, mis koostatakse üldjuhul ühe õppetunni või ühe alateema materjali kohta. Tunnikontrollidena käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt rühmatöö, paaristöö, individuaalne tunnitöö).
 - 2.1.2. Tunnikontrolli toimumisest võib õpetaja teatada vahetult enne tunnikontrolli algust.
 - 2.1.3. Tunnikontrollide hindeid võib arvestada kokkuvõtval hindamisel, kui õpetaja on kursuse alguses nõnda määranud.
 - 2.1.4. Tunnikontrollide järelevastamise õiguse/kohustuse otsustab aineõpetaja.
 - 2.1.5. **Kontrolltöö** on suuremamahuline töö, mida kasutatakse õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega. Kontrolltööna käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt kodulugemine, kodune kontrolltöö, arvutiesitus, praktiline ülesanne, õpimapp).
 - 2.1.6. Kontrolltööde arvu teatab õpetaja õpilastele kursuse algul ja fikseerib need Stuudiumi kontrolltööde graafikus vähemalt nädal enne kontrolltöö toimumist.
 - 2.1.7. Õpetaja teatab parandatud kontrolltööde hinded hiljemalt viie tööpäeva jooksul töö toimumisest. Sooritamata töö märke „0“ kantakse Stuudiumisse töö toimumise päeval.
 - 2.1.8. **Arvestus** on arvestuste nädalal toimuv kokkuvõttev töö kursuse taotletavate õpitulemuste saavutatuse kontrollimiseks.
 - 2.1.9. Arvestuste nädal on õppeperioodi 10. või 11. nädal (vastavalt kooli aastaplaanile), mille jaoks koostatakse koolis eraldi ajakava ning mille jooksul viiakse läbi arvestused. Arvestuste nädala ajakava avalikustatakse kooli veebilehel vähemalt üks nädal enne arvestuste nädala algust.
 - 2.1.10. Kursused, mille lõpus sooritatakse arvestused, lepitakse kokku õppenõukogus ja avalikustatakse kooli veebilehel.
 - 2.1.11. Arvestus võib olla kirjalik, suuline ja/või praktiline töö. Arvestuse vormist teavitab arvestust läbi viiv õpetaja kursuse alguses.
 - 2.1.12. Õpetaja teatab parandatud arvestustööde hinded hiljemalt arvestuste nädalale järgneva koolinädala keskel. Sooritamata töö märke „0“ kantakse Stuudiumisse töö toimumise päeval.
 - 2.1.13. Õpilasel on õigus hinnatud kirjalikke töid näha. Õpetaja ei pea hinnatud kirjalikku tööd õpilasele tagastama. Õpetajal on võimalus koguda tagastamata tööd selleks ette nähtud kogumiskasti ja infokaitseteenuse osutaja hävitab need.
- 2.2. Taotluse alusel võib kool (valik)kursusena arvestada õpilase osalemist huvikoolis või mõnes muus koolivälises õppetegevuses. Kool arvestab õpingute osana õpilase osalemist huvikoolis (nt õpingud muusikakoolis, kunstikoolis vm) või mõnes muus koolivälises õppetegevuses, kui huvikooli esindaja esitab 1. oktoobriks vastavasisulise taotluse, milles on asutuse/organisatsiooni nimi, juhendaja ja tema kontaktandmed ning kursuse/aine/õppetöö nimi, toimumise aeg, õpingute maht ja lühikirjeldus ning taotletavad õpitulemused. Kool hindab taotlust ja direktor kinnitab otsuse käskkirjaga. Nõustumise korral tuleb huvikooli esindajal esitada õppeaasta kolmanda perioodi lõpuks hinnetelet/tõend/tunnistus õpilase õppetegevuses osalemise/õppetulemuste kohta.

- 2.3. Õppekavavälist õppimist või tegevust ei arvestata seoses kooli lõpetamisega (koolieksam i sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel). Erandiks on uurimis- või praktilise tööna arvestatav kirjalik töö, mis on koostatud ja esitatud vastava võistluse tarbeks.
- 2.4. EMÜ looduskoolis ja TÜ teaduskoolis, sh õpikojas läbitud kursus arvestatakse gümnaasiumiõpilasel automaatselt valikkursusena, kui õpilasega ei ole kokku lepitud teisiti. Kursuste arvestamiseks kooli õppekava osana ei pea eraldi taotlust esitama.
- 2.5. 11. ja 12. klasside õpilastel, kes on eelmisel õppeaastal läbinud lisaks põhiõppele ning valikkursustele kooliväliselt kursuse/kursusi TÜ teaduskoolis, TÜ õpikojas, EMÜ looduskoolis, EKA avatud akadeemias, Tartu Kunstikoolis, Edumuses vmt, on võimalus taotleda vabastust eesootava õppeaasta ühest või mitmest valikkursusest vastavalt sooritatud lisakursuste arvule. Selleks tuleb õppeaasta alguses (kooli poolt määratud ajaks) esitada õppejuhile taotlus (Lisa 1).

3. HINDAMISE PÕHIMÕTTED

- 3.1. Tulenevalt hindamise eesmärgist võivad hinded olla erineva kaaluga. Hinde kaalu määrab õpetaja.
- 3.2. Kui töö sooritamisel tuvastab õpetaja kõrvalise abi kasutamise, mobiiltelefoni või muu mittelubatud abivahendi kasutamise või mahakirjutamise, selle üritamise või kaasa aitamise, võib tööd hinnata hindegga „1”. Sellisel juhul võib õpilase suhtes kasutada ka kodukorras toodud mõjutusmeetmeid.
- 3.3. Õpilase ja tema vanema / seadusliku esindaja hinnetest teavitamise viisid:
 - 3.3.1. Õpilane ja vanem / seaduslik esindaja saavad õpilase hinnete kohta teavet Stuudiumist, aineõpetajalt ja/või klassijuhatajalt. Nende soovi korral teavitab õppeaasta lõpus kool õpilast ja vanemat / seaduslikku esindajat õpilase hinnetest Stuudiumi väljatrüki kaudu.
 - 3.3.2. Kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, hindamise korralduse (nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise orienteeruv aeg ja vorm) ja planeeritavad õppekäigud teeb kursuse algul teatavaks aineõpetaja ning fikseerib need Stuudiumi päeviku esimeses sissekandes.
 - 3.3.2.1. Kui kursuse lõpus sooritatakse arvestus, siis arvestustöö hinne moodustab kursusehindest vähemalt 60%. Õpetaja võib arvestustöö hinde põhjal hinnata ka kogu kursust.
 - 3.3.2.2. Kui õpilane on kursuse jooksul puudunud rohkem kui 1/3 tundidest, võib õpetaja muuta tema kursuse hindamise korraldust.
- 3.4. Järele- ja ümbervastamise kord ja tingimused:
 - 3.4.1. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise üldjuhul väljaspool õppetunde.
 - 3.4.2. Aineõpetajate konsultatsiooniajad avaldatakse kooli veebilehel ja infostendidel.
 - 3.4.3. Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus on jäänud hindamata (nt õpilase puudumise korral), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks. Kui tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud mitterahuldavalt, antakse õpilasele võimalus ümbervastamiseks.

- 3.4.4. Sooritamata tööd saab õpilane järele vastata õpetajaga kokku lepitud ajal (üldjuhul kümne tööpäeva jooksul, kuid enne kursusehinde väljapanemist) pärast õpilase kooli naasmist. Kui õpilane jätab kokkulepitud ajal töö sooritamata, siis asendatakse märged „0” hindega „1” või hinnanguga „MA”.
- 3.4.5. Mitterahuldavat hinnet saab õpilane ümber vastata õpetajaga kokku lepitud ajal (üldjuhul kümne tööpäeva jooksul, kuid enne kursusehinde väljapanemist) pärast hinde väljapanemist Stuudiumis.
- 3.4.6. Kui kursusehinne on välja pandud, siis saab ümber vastata ainult mitterahuldavaid ja märkega “0” kursusehindeid. Kursusehinnet saab õpilane ümber vastata õpetajaga kokku lepitud ajal (hiljemalt kaks tööpäeva enne vastavat õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu) pärast hinde väljapanemist Stuudiumis. Ümbervastamise sisu ja vormi otsustab õpetaja. Kui õpilane jätab kokkulepitud ajal kursusehinde ümber vastamata, siis jääb kehtima mitterahuldav kursusehinne või märged „0” kõrvale kantakse hinne „1” või hinnang „MA”. 12. klassi õpilane kolmanda õppeperioodi kursusehindeid ümber vastata ei saa.
- 3.4.7. Ümbervastamisel saadud hinne (sh ümbervastatud kursusehinne) kantakse Stuudiumisse kaldkriipsu järele uude lahtrisse.
- 3.4.8. Järele- ja ümbervastamine toimub reeglina ühistes järele- ja ümbervastamise tundides ehk õnnetundides (üldjuhul reedeti 5. tund). Info muudatustest järele- ja ümbervastamise aegades avaldatakse ülekoollilise sõnumina Stuudiumis.
- 3.4.9. Õpilane registreerib Stuudiumis ennast õnnetundi hiljemalt kaks päeva enne õnnetunni toimumist, kooskõlastades vastamise eelnevalt aineõpetajaga.
- 3.4.10. Õpilane tuleb järele- ja ümbervastamisele, kaasas töö tegemiseks vajalikud vahendid (nt kirjutusvahend, kalkulaator, joonlaud, kustutuskuum).
- 3.4.11. Õpilane teavitab õnnetunnist puudumisest õnnetunni õpetajat hiljemalt õnnetunni toimumispäeva kella 10.00ks, vastasel korral fikseeritakse õnnetunni päevikus põhjuseta puudumine. Õpilane on sellega ära kasutanud oma ümbervastamise võimaluse ja kehtima jääb eelnevalt saadud tulemus.
- 3.4.12. Medali saamiseks on 12. klassi õpilasel õigus ümber vastata kokku kaks kursust (mitte samas õppeaines). Selleks peab õpilane tegema vastava taotluse kooli direktorile hiljemalt kolmanda õppeperioodi lõpuks.

4. ÕPPIMIST TOETAV HINDAMINE JA KOKKUVÕTTEV HINDAMINE

- 4.1. Võru Gümnaasiumis rakendatakse õppimist toetavat (kujundavat) hindamist.
- 4.2. Õppimist toetav hindamine reflekteerib ning suunab õpilase individuaalset arengut. Õpetaja rakendab õppimist toetavat hindamist vastavalt oma õppeaine eripärale ja konkreetsele situatsioonile.
- 4.3. Õppimist toetav hindamine toimub õpetaja ja õpilase vastastikuse suhtluse, õpilaste omavahelise suhtluse ja õpilase eneseanalüüsi kaudu nii ainetunnis kui ka väljaspool ainetundi.
- 4.4. Kokkuvõttev hinne on gümnaasiumis kursuse- ja kooliastmehinne.
- 4.5. Kursusehinne:
 - 4.5.1. Iga kursust hinnatakse kursusehindega.

- 4.5.2. Kursusehinne on kursuse läbimise järel õpitulemuste saavutatust kajastav kokkuvõttev hinne ja see pannakse välja aineõpetaja koostatud hindamisjuhendi alusel hiljemalt kooli aastaplaanis kokkulepitud ajaks.
- 4.6. Kooliastmehinne:
- 4.6.1. 12. klassi kooliastmehinded pannakse välja 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.
- 4.6.2. 12. klassi kooliastmehinded pannakse välja hiljemalt enne eksamiperioodi algust kooli aastaplaanis kokkulepitud ajaks. Kui 12. klassi õpilane on jäetud täiendavale õppele, pannakse kooliastmehinne välja kooli aastaplaanis kokkulepitud ajaks.
- 4.6.3. 10. ja 11. klassis pannakse kooliastmehinne välja juhul, kui kõik selle aine kursused (sh suuna- ja valikkursused) on läbitud.
- 4.6.4. Riikliku õppekava kohustuslike kursuste ja kooli valitud suunakursuste põhjal pannakse üldjuhul välja üks aine kooliastmehinne viiepallisüsteemis.
- 4.6.5. Ülekooliliste valikainete (v.a A1-A2-keeleoskustasemel võõrkeel) kursusehinnete puhul pannakse välja aine kooliastmehinne „arvestatud” või „mittearvestatud”.

5. ÕPILASTE TÄIENDAVALLE ÕPPELE JÄTMISE KORD

- 5.1. Täiendav õpe on pärast kolmanda õppeperioodi lõppu toimuvad konsultatsioonid ja viimane võimalus mitterahuldavaid kursusehindeid ümber vastata. Konsultatsioonide vormi, sisu ja mahu otsustab õpetaja.
- 5.2. Õpilase täiendavale õppele jätmise otsustab õppenõukogu.
- 5.3. Täiendavale õppele jäetakse õpilane, kellel on jooksva õppeaasta õppeperioodide lõpuks (enne kolmandat õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu) üks kuni kolm mitterahuldavat kursusehinnet.

6. ÕPILASTE JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMISE JA KOOLIST VÄLJAARVAMISE KORD

- 6.1. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- 6.2. 10. ja 11. klassi õpilane, kellel on kõik kursusehinded vähemalt rahuldavad, viiakse järgmisse klassi üle pärast kolmandat õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppele, viiakse järgmisse klassi üle pärast täiendava õppe sooritamist.
- 6.3. Individuaalse õppekava järgi õppiv õpilane viiakse üle järgmisse klassi vastavalt tema õppeplaanile.
- 6.4. Õpilane arvatakse edasijõudmatuse tõttu koolist välja juhul, kui:
- 6.4.1. kui talle on välja pandud jooksva õppeaasta õppeperioodi(de) lõpuks (enne õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu) rohkem kui kolm mitterahuldavat kursusehinnet;
- 6.4.2. kui tal on ette nähtud ajaks sooritamata uurimis- või praktiline töö;
- 6.4.3. kui ta ei soorita talle määratud täiendavat õpet vähemalt rahuldavale tulemusele ja tema mitterahuldava hinde parandamise aega ei ole individuaalse õppekava või muu kokkuleppe kohaselt pikendatud.

7. HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

- 7.1. Hinnat/hinnangut võib vaidlustada õpilane või tema seaduslik esindaja kümne tööpäeva jooksul pärast hinde Stuudiumisse kandmist.
- 7.2. Hinde/hinnangu vaidlustamisel tuleb pöörduda kõigepealt aineõpetaja poole, seejärel vajaduse korral kooli direktori poole, esitades kirjaliku taotluse koos põhjendusega kümne tööpäeva jooksul pärast hinde Stuudiumisse kandmist.
- 7.3. Kooli direktor teeb vaidlustatud hinde/hinnangu kohta otsuse, konsulteerides aineõpetajaga ja/või klassijuhatajaga ning teavitab vaidlustajat sellest kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

**Võru Gümnaasiumi
õppejuhile**

AVALDUS

Palun mind vabastada _____ perioodi valikkursus(t)e valimisest ja valikainete nädalal osalemisest, sest sooritasin _____. õppeaastal kooliväliselt järgmise kursuse / järgmised kursused: _____

Õpilase nimi, klass ja allkiri _____

Lisa:

- kursus(t)e tunnistus(ed)